

Samospráva pre ľudí

Prečo samospráva, ľudia a otvorené údaje

Bratislava, 8. august 2019

Peter Hanečák <hanecak@opendata.sk>

Kto som

- Peter Hanečák: zaujímam sa o mnohé otvorené veci
  - programátor (od 1990)
  - nadšený používateľ **Open Source** (od 1998)
  - člen iniciatívy **OpenData.sk** (od 2011)
  - člen **SOIT** (od 2012)
  - “balíčkováč” v projekte **Fedora** (od 2013)
  - prispievateľ **Slovensko.Digital** (od 2015)

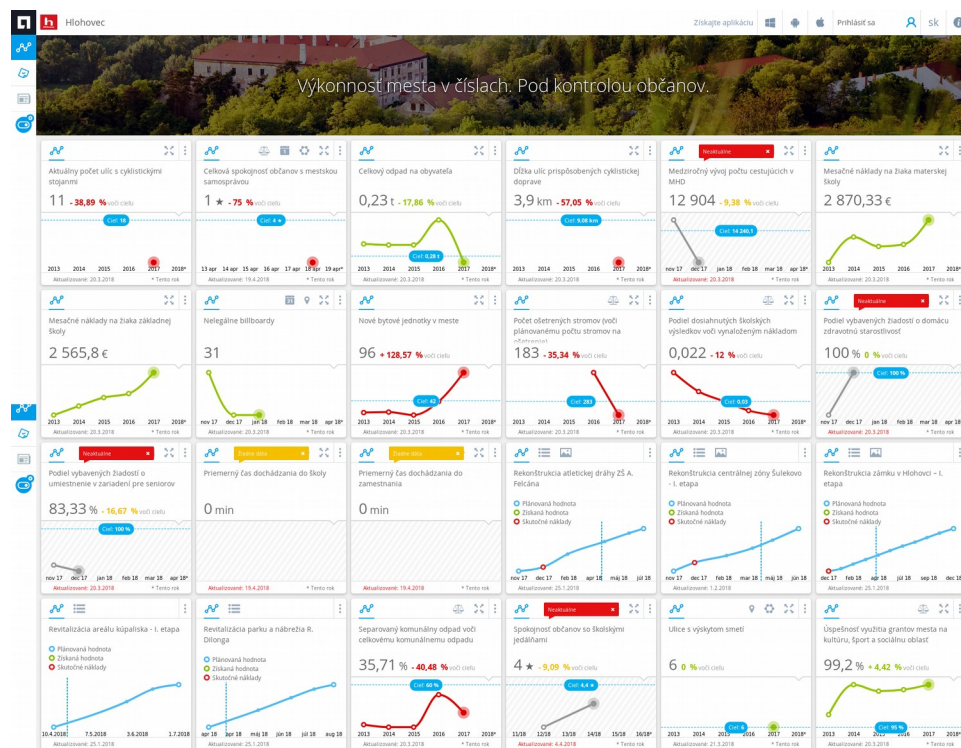

Agenda

- prečo zverejňovať
- prečo aj samospráva
- čo zverejňovať
- ako zverejňovať
- program na dnes a na zajtra

Prečo zverejňovať

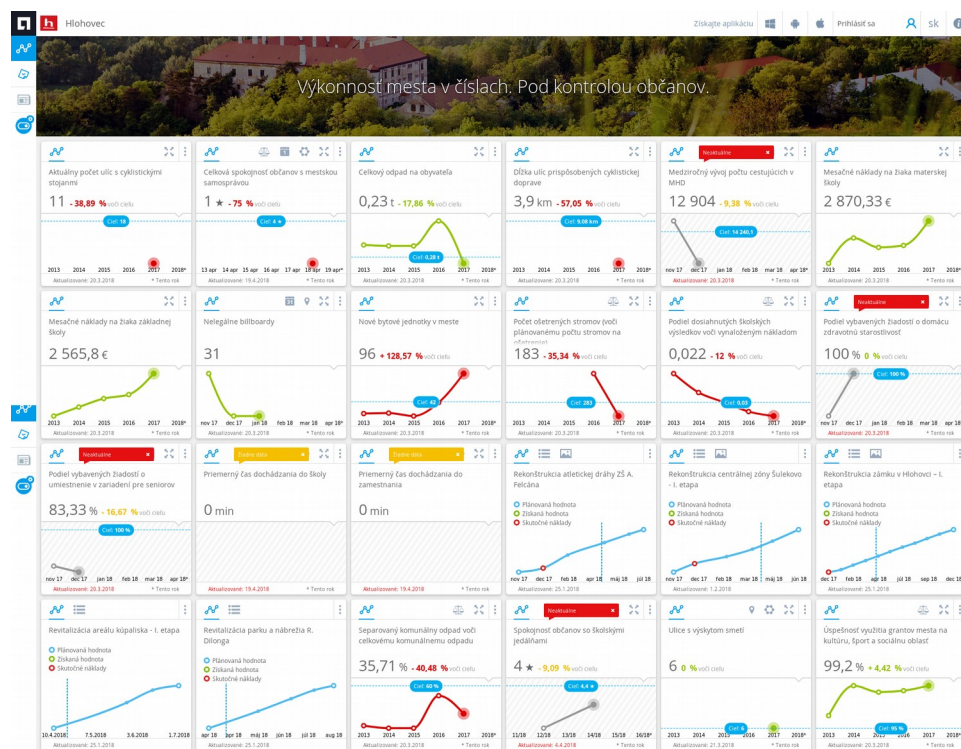
aby mali ľudia prehľad
bez (dobrého) prehľadu nie je participácia

Prečo aj samospráva

v lokálnom kontexte, kde ľudia poznajú svoje okolie, ľahšie porozumejú a využijú údaje o obci

- Open Data je zvyčajnou súčasťou participatívnych projektov v SR už od začiatkov (zhruba 2012)

Prečo zverejňovať

- kvôli sebe
  - napr. starosta či obstarávateľ má lepší prehľad, čo a za koľko kupujú či ýz “doma” alebo aj inde, môže teda obstarávať lepšie
  - napr. mestký kontrolór či poslanci sa takto vedia dostať k údajom, ktoré predtým nemali alebo získavali len veľmi ťažko + vedia využiť pomoc občanov pri kontrole chodu obce
- kvôli občanom
- kvôli firmám
- lebo zákon

Prečo zverejňovať

- kvôli sebe
- kvôli občanom
  - občan bez údajov o chode obce nemá šancu s obcou efektívne spolupracovať
    - “Čo oči nevidia, to srdce nebolí”
    - len informovaný občan môže efektívne participovať
- kvôli firmám
- lebo zákon

Prečo zverejňovať

- kvôli sebe
- kvôli občanom
- kvôli firmám
  - vylepšenie existujúcich služieb obce
  - vytvorenie nových služieb v obci
  - zároveň aj špecifická kombinácia prvých dvoch
    - firma má z toho zisk, ale ...
    - ... obec a občania získajú tiež, napr.:
      - podpora ekonomiky (turizmu, ...)
      - vyšší výber daní
      - zvýšenie zamestnanosti
- lebo zákon

Prečo zverejňovať

- kvôli sebe
- kvôli občanom
- kvôli formám
- lebo zákon
  - Zákon č. 211/2000 Z.z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o slobode informácií)
  - Smernica 2013/37/ES ktorou sa mení smernica 2003/98/ES o opakovanom použití informácií verejného sektora (tzv. PSI)
  - a iné
    - referencia: <https://utopia.sk/wiki/display/opendata/Pravne+informacie>

Čo zverejňovať

- voľby
- financie
- mapy
- doprava
- zoznamy
- štatistiky
- archívy

- poznámka: “publikačné minimum”
  - na programe o.i. zajtra

“Characterization Study of the Infomediary Sector”.

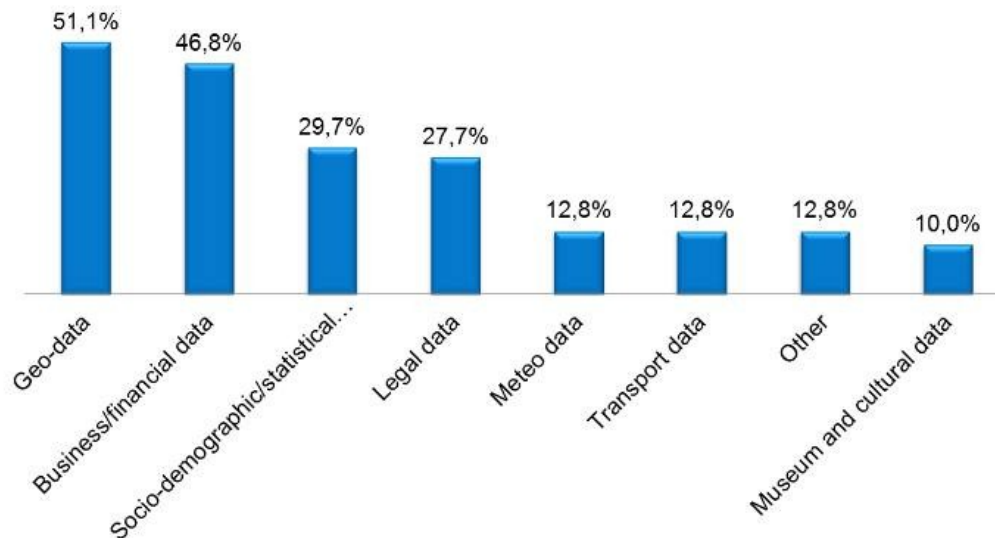

Figure 2: Datasets most requested by businesses (Source: Characterization Study of the Infomediary Sector)

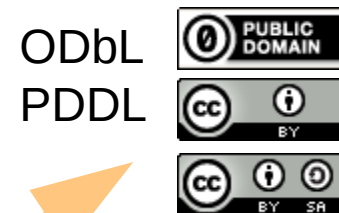
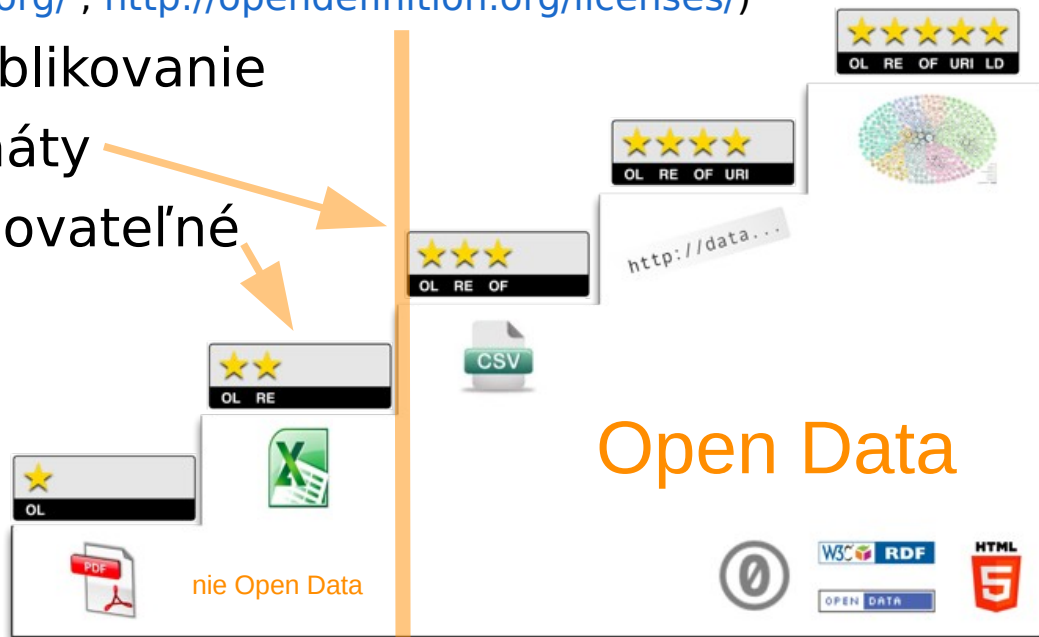
Ako zverejňovať

- teória:
  - **čo nie je tajné je verejné**
    - tajné: osobné údaje, vojenské tajomstvá
    - verejné: všetko ostatné
  - **proaktívne**
  - **otvorené formáty**
  - **strojovo spracovateľné**
  - **bez obmedzení**
- prax:
  - trochu zložitejšia, ale zvládnuteľné ...

Ako zverejňovať

teória - hlavné aspekty:

- licencovanie v súlade s Open Definition:
“Open data and content can be **freely used, modified, and shared** by **anyone** for **any purpose**”
(<http://opendefinition.org/> , <http://opendefinition.org/licenses/>)
- proaktívne publikovanie
- otvorené formáty
- strojovo spracovateľné

Ako zverejňovať

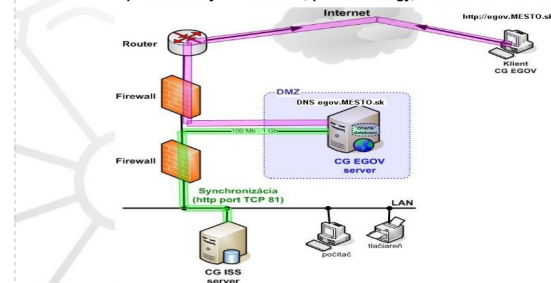
- dá sa to zvládnuť, vid' Prešov:
  - "pár SQL skriptov, ktoré bežia v noci"
  - a zdravý rozum
  - prečistené údaje, katalóg údajov, atď.
  - poznámka: bude na dnešnom workshope
- Hlohovec a ďalší sa už pridali a pribúdajú aj ďalší

Technické riešenie a bezpečnosť

oddelené databázové prostredie od produkčného, ochrana vnútorného systému (bezpečnosť) – vonkajšie aplikácie neprístupujú k interným údajom

Webservice, štandardné protokoly HTTPS

plánovaná synchronizácia, podrobné logy, mailová notifikácia

Košice
22. 10. 2016

OSS vikend 2016 Košice

egov.presov.sk

1. počet občanov podľa krstných mien

The screenshot shows a database application window with a table of citizens. Two columns, 'Meno' and 'Pohlavie', are circled in red. Below the table, a SQL query is displayed:

```
select o.meno, o.pohlavie, count(*)
from DB_C O o,
DB_OB ob
where o.I_O = ob.I_O
AND ob.L_TP=1
AND o.zrus = 0
AND ob.zrus = 0
group by o.meno, o.pohlavie
order by 3 desc, 1 asc
```

Hradec Králové
04. - 05. 04. 2016

19. ročník medzinárodnej konferencie ISSS/LORIS/V4DIS

egov.presov.sk

Program na dnes

- dnes: prednášky a workshop
  - od Open Data k Open API
  - podrobnejšie o otvorených údajoch v samospráve
  - “tajomstvá z Prešova”
  - debata / workshop
  - zhrnutie workshopu

Program na zajtra

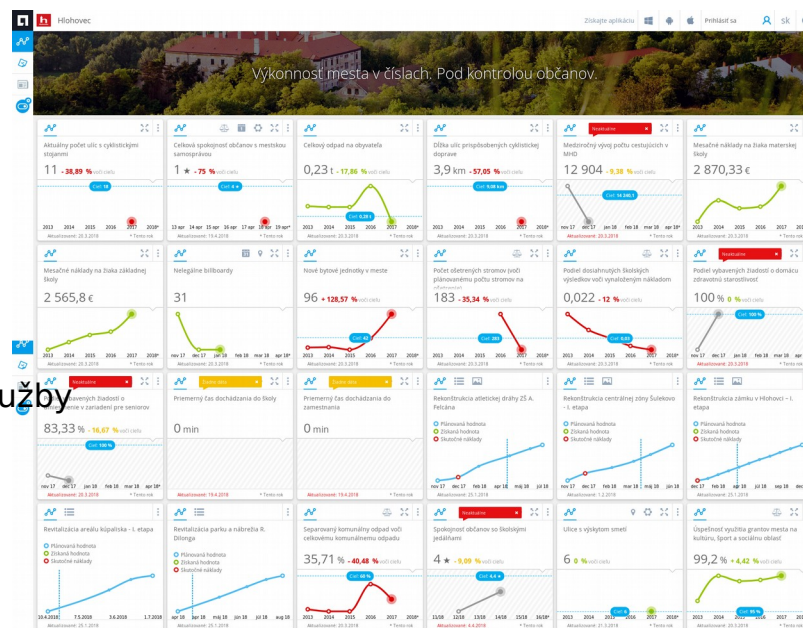
- zajtra: prednášky a workshop
  - publikačné minimum pre samosprávu:
    - prečo
    - ako
    - aktuálny stav
  - debata / workshop
  - zhrnutie workshopu

Záver

aby mali ľudia prehľad

dôležité drobnosti:

- možnosť stiahnuť “čísla”
  - aby iní mohli urobiť aj iné vizualizácie či služby (napr. po inšpiráciách z tejto konferencie)
- jasná otvorená licencia
  - aby sa “tí iní” nebáli čísla použiť
- skvalitniť zber údajov
  - aby bol prehľad založený na čo najčerstvejších a najpresnejších číslach

Referencie

- <http://opendata.sk/>
- <http://opendefinition.org/>
- <http://www.opengovpartnership.org/>